

Cílem naší diplomové práce, která má charakter kontrastivní studie, je vymezení problematiky funkční větné perspektivy (FVP) v češtině a v ruštině, zmapování rozdílů v jejím použití v obou jazycích a porovnávání vyjadřování FVP v tlumočených bilaterálních dialozích na základě autentického empirického materiálu. Práce je rozdělena na dvě základní části: teoretickou a empirickou.

Teoretická část se zabývá vývojem studia FVP v české a ruské jazykovědě, způsoby a prostředky její realizace, charakterizujeme podstatu FVP a její důležitost v komunikačním procesu a pokoušíme se zmapovat charakteristickou strukturu výpovědi v ruštině a v češtině při objektivním a subjektivním slovosledu. Funkční výpovědní perspektiva (FVP) patří do jazykových univerzálií, nicméně funguje vždy v rámci různých specifických omezení příslušného jazyka. Těmito rozdíly se zabýváme právě na konkrétním autentickém materiálu.

V praktické, empirické části nás při analýze materiálu především zajímalo, jak dalece funkční výpovědní perspektiva ovlivňuje dosažení funkčně komunikativní ekvivalence. Porovnáváme realizaci a převod FVP v tlumočených projevech z hlediska adekvátnosti zachování FVP a přenosu pragmatiky. Rovněž analyzujeme výrazové prostředky FVP, které se v nich uplatňují. Zkoumáme, jak se slovosled podílí na výstavbě adekvátní promluvy v cílovém jazyce, jakou má informativní hodnotu.

Experimentu (autentický český dialog tlumočený z češtiny směrem do ruštiny) se zúčastnilo 8 tlumočnicků, mezi nimiž jsou rodilí i nerodilí mluvčí, studenti ÚTRL i profesionální tlumočníci, směrem z ruštiny do češtiny se experimentu zúčastnili 2 tlumočníci, rodilí mluvčí, jedním z nich je profesionální tlumočník s dlouholetou praxí, druhým student ÚTRL, jehož praxe byla v době provedení experimentu minimální.